కథ 2004

7

విశ్వరహస్యం

సలీం

ఖగోళశాస్త్ర పరిశోధనల కోసం నిర్దేశించబడిన ఆ ప్రయోగశాల ప్రశాంతంగా ఉంది. సమయం రాత్రి ఎనిమిది గంటలు... అందరూ వెళ్లిపోయినా తన ఛాంబర్‌లో కూచుని దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు ప్రముఖ ఖగోళ శాస్త్రవేత్త సుభాష్‌చంద్ర.

విశ్వ రహస్యాల్ని ఛేదించాలన్న కోరిక అతనిలో యుక్తవయసు నుండే పుట్టి, బలంగా పెరిగింది. పసితనంలో చందమామను చూపించి, అందులో అవ్వ రాట్నం వడుకుతో ఉంటుందని అమ్మ చెప్పినప్పుడు సంబరపడి ఊహ తెలిశాక చంద్రుడు కూడా భూమి చుట్టూ తిరిగే ఓ గ్రహశకలమని తెల్సుకున్నప్పుడు ఎంతటి ఆశ్చర్యమో...

తను నిలబడి ఉన్న భూమి... తన పాదాల కింద నిశ్చలంగా పర్చుకొని ఉన్న భూమి... గోళాకారంలో ఉంటుందనీ, అతి వేగంగా పడమర నుంచి తూర్పు వైపుకు తన చుట్టూ తాను తిరుగుతూ ఉంటుందని సైన్సు మాస్టారు చెప్పినప్పుడు నమ్మకం కలగనంత ఆశ్చర్యం...

పగలూ రాత్రిని ప్రసాదించే సూర్యుడు ఆకాశంలో ప్రకాశించే వందలవేల నక్షత్రాల్లానే మనకు దగ్గరగా ఉన్న ఓ నక్షత్రమని తెల్సినప్పుడు విశ్వాంతరాళంలోని గ్రహగోళాల, నెబ్యులాల, నక్షత్రాల, గెలాక్సీల గురించి తెల్సుకోవాలన్న బలమైన కోరిక అతనిలో...

అదే ఉత్సుకత, పట్టుదలతో అతను ఆస్ట్రోఫిజిక్స్‌లో రీసెర్చిచేసి రాష్ట్రంలోనే అత్యుత్తమ ఖగోళ పరిశోధనాలయంలో ఉద్యోగంలో చేరాడు.

టాలమీ, కోపర్నికస్, కెప్లర్‌లాంటి శాస్త్రవేత్తల్ని ఆదర్శంగా తీసుకుని పరిశోధనల్ని కొనసాగించిన అతనికి నిరాశ మిగిలింది. అతను రిటైర్ కావడానికింకా రెండేళ్ల వ్యవధి ఉంది. ఇన్నేళ్ల పరిశోధనల్లో తమ సంస్థ సాధించింది అతి తక్కువనే చెప్పాలి.

గత కొన్నేళ్లుగా అతని పరిశోధన విశ్వాంతరాళంలో జీవం ఉండే అవకాశాల అన్వేషణవైపుకు మళ్లింది...

సౌరకుటుంబంలో ఒక్క భూమి మీద తప్ప జీవరాశి మరెక్కడాలేదు. కానీ మన సూర్యుని పోలిన నక్షత్రాలు విశ్వంలో లెక్కకు మించినన్ని... ఏదో ఓ చోట అతి మేధావులైన జీవజాలం ఉండే ఉంటుందన్న నమ్మకం అతనిలో... మనిషికన్నా మెరుగైన మేధో జీవులు ఎక్కడో ఏ గెలాక్సీలోనో ఉండి ఉంటారని... ఎప్పటికైనా తనే దానికి సంబంధించిన ఆధారాలు సేకరిస్తాడని అతని ప్రగాఢమైన నమ్మకం. అంతటి గొప్ప విషయాన్ని కనుక్కోవటం ద్వారా మానవాళికి తన వంతు మహోపకారం చేయందే అతనికి మనశ్శాంతి దొరకదు.

అతను ఇంట్లో కూడా చిన్న ప్రయోగశాలని ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. అతని నిరంతర చింతన విశ్వాంతరాళంలో నిక్షిప్తమై ఉన్న నిగూఢ రహస్యాల్ని కనుక్కోవడం గురించే... తను ఎప్పటికైనా సాధిస్తాడు. చరిత్రలో గొప్ప శాస్త్రవేత్తగా నిల్చిపోతాడు.

సుభాష్‌చంద్ర దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడు. లేచి తన గదికి తాళంవేసి బైటికి నడిచాడు. గూర్ఖా చేస్తున్న శాల్యూట్ కూడా పట్టించుకోకుండా తన ఆలోచనల్లో మునిగి డ్రైవర్ కారు డోర్ తీసి పట్టుకుంటే నిశ్శబ్దంగా కార్లో కూచున్నాడు.

*

రుక్మిణమ్మ భర్తకోసం ఎదురుచూస్తూ కూచుంది. చూపు గుమ్మం వైపున్నా మనసు మాత్రం పోచమ్మ ఇంటి నుంచి వచ్చే కబురుకోసం ఆరాటపడ్తోంది. ఆలస్యమయ్యేకొద్దీ ఆమెకు గుబులు గుబులుగా ఉంది. కొద్దిగా భయమనిపించింది కూడా.

వాళ్లింట్లో వంటమనిషి పోచమ్మ. గత పదేళ్లుగా అదీ, దాని కూతురూ తమింటిని అంటిపెట్టుకునే ఉన్నారు. తనకూ, తన భర్తకూ ఏ ఇబ్బందీ కలక్కుండా చూసుకునే పోచమ్మంటే ఆవిడకు వల్లమాలిన అభిమానం.

ఆమె వారిస్తున్నా వినకుండా పదిహేనేళ్లకే పోచమ్మ తన కూతురికి పెళ్లి చేసింది. సంవత్సరం తిరక్కుండానే అది పురిటికని ఇంటికొచ్చింది.

మధ్యాహ్నం తనకు భోజనం వడ్డించాక, రెండూ రెండున్నర మధ్య పిల్లకు నొప్పులొస్తున్నాయని దానికి కబురొచ్చింది.

''మొదటికాన్పు కదా హాస్పిటల్‌కి పిల్చుకెళ్లు,'' అంది రుక్మిణమ్మ.

''గా ముచ్చట మాకెందుకమ్మా, గరీబోళ్లం. ఇంటి సంది నర్సమ్మొంది. గదే పురుడుపోస్తది.''

రుక్మిణమ్మకు నవ్వొచ్చింది. పూర్వం రోజుల్లో మంత్రసానులుండేవారు. ఇప్పుడు నర్సులే మంత్రసాను లకు మల్లే ఇళ్ల దగ్గర పురుళ్లు పోస్తున్నారేమో...

''మరి మాపటేలకి జరంత వంట సేస్కుం టావా,'' ఆమెని ఇబ్బంది పెట్టటం ఇష్టం లేకున్నా ఈ ఒక్కపూటకి తప్పదన్నట్టు అడిగింది పోచమ్మ.

''ఫర్లేదులే... నువ్వు మొదట ఇంటికెళ్లి పిల్లని చూస్కో,'' అందామె. పోచమ్మ చేతిలో మూడొందలు పెట్టి, ''ఎందుకైనా అవసరం రావచ్చు ఉంచుకో... పురుడు రాగానే నాకు కబురు పంపించు. అది నా కళ్లెదుట పెరిగిన పిల్ల... నేను ఎదురుచూస్తుంటాను. మర్చిపోకు,'' అంది.

అలా పోచమ్మ వెళ్లినప్పటి నుండీ కబురు కోసం ఆతృతగా ఎదురుచూస్తూనే ఉంది. ఆమెకు అమెరికా లో ఉన్న తన కూతురు మొదటి పురుడప్పుడు చేసిన హడావుడి గుర్తొచ్చి, ఆ మాతృహృదయం మమతతో నిండిపోయింది.

పోచమ్మ కూతురైనా, తన కూతురైనా ఆడపిల్ల ఆడపిల్లే. తన కూతురికి పాతికేళ్లకు మొదటి పురుడొస్తే పోచమ్మ కూతురికిపుడు పదిహేనేళ్లకే. మరీ చిన్న వయసు... అందుకే ఆందోళన... పేగుబంధం లేకున్నా ప్రేమబంధం ఆమెను నిలువనీయటం లేదు.

కాలింగ్‌బెల్ మోగితే కాలుగాలిన పిల్లిలా తిరుగు తున్న రుక్మిణమ్మ పరుగు పెట్టినట్టే వెళ్లి తలుపు తీసింది. ఎదురుగా పోచమ్మ మూడో కూతురు.

''అక్కకు ప్రసవం అయిందా? మగబిడ్డా ఆడ బిడ్డా?'' ఆ అమ్మాయి చెప్పబోతున్న విషయం విన కుండానే ఆతృతగా అడిగింది.

''లేదమ్మా... దవాఖానాకు తోలుకెళ్లాలంట... అమ్మ నీతాన ఐదునూర్లు బట్రమ్మంది,'' ఆ మాట విన గానే రుక్మిణమ్మకు భయం వేసింది. మొదటికాన్పు... పిల్లకెలా ఉందో... లోపలికెళ్లి కొంత డబ్బు తీసుకుని ఇంటికి తాళం వేసింది.

''తొందరగా పద... నేనూ వస్తాను,'' అన్నప్పుడు పోచమ్మ కూతురు అర్థంకానట్లు చూసింది.

''ఆటో మాట్లాడు... ఆలస్యం చేయటం అంత మంచిదికాదు,'' అందామె పరుగులాంటి నడకతో రోడ్డును సమీపిస్తూ.

పోచమ్మ ఇంటి నిండా ఆడోళ్లు గుమిగూడి ఉన్నారు. ''బిడ్డ అడ్డం తిరిగిందని నర్సమ్మ సెప్తోంది. నీ మాట యినుకున్నా పోయేది. బిడ్డని ఆస్పిటల్ల షరీక్ సేయకపోతిని... గిప్పుడు దాని పానాలకె పెమాద మొచ్చె,'' అంటూ పోచమ్మ ఆమెను పట్టుకొని భోరు మంది.

రుక్మిణమ్మ దగ్గరుండి ఆస్పత్రిలో చేర్పించింది. ఆ అమ్మాయికి ఫోర్‌సెప్స్ డెలివరీ చేశారు.

పోచమ్మ కూతురు తన పక్కన పడుకున్న మగ బిడ్డ వైపు మురిపెంగా చూసుకుంది. తనింతసేపూ పడిన నరకయాతన మర్చిపోయి తృప్తిగా నవ్వుకుంది... ఆ నవ్వు వెన్నెలంత చల్లగా ఉంది. రుక్మిణమ్మకు చేతులు జోడించి కృతజ్ఞత తెల్పుకున్నప్పుడామె కళ్లు వర్షించే మేఘాలైనాయి.

పోచమ్మ ఆమె కాళ్లను చుట్టుకుని, ''నా బిడ్డకు పానం పోశావు తల్లీ... నీ మేలు జనమ జనమలకీ మర్సి పోలేనమ్మా,'' అంది.

''నీ బాకీ నెలనెలా డబ్బు కట్టి తీర్సుకుంటా నమ్మా... అవసరానికి దేవతలా వచ్చి ఆదుకున్నావు,'' వెళ్లబోతున్న రుక్మిణమ్మతో అంది పోచమ్మ.

''అంతంత పెద్దమాటలు దేనికి పోచమ్మా... నా కూతురైతే చేయనా? ఇదీ నా ఇంట్లో పెరిగిన బిడ్డే. నువ్వు నాకేమీ బాకీలేవు,'' అని రుక్మిణమ్మ అన్నప్పుడు పోచమ్మ కళ్లల్లో కోటిచంద్రుల కాంతి. ఆ గదినిండా వెన్నెల వెల్లువెత్తుతున్న అనుభూతి...

రుక్మిణమ్మ ఇంటికి తిరిగొస్తున్నప్పుడు సమయం పదిన్నర... నగరంలోని నియాన్‌లైట్ల కాంతిలో వెలవెల బోతున్న వెన్నెల, 'నన్ను గమనించవేం,' అన్నట్లు అలిగి ముడుచుకుపోయింది.

'ఆస్పత్రి గదిలో పోచమ్మా, దాని కూతురూ... వాళ్ల కళ్లలోంచి కురిసిన వెన్నెల ముందు నువ్వేపాటి,' అనుకుంది రుక్మిణమ్మ.

ఆమె ఇంటికెళ్లేటప్పటికి సుభాష్‌చంద్ర టెర్రస్ మీద తన ప్రయోగశాలలో కూచుని, టెలిస్కోపుతో ఆకాశాన్ని పరిశీలిస్తున్నాడు.

"భోంచేశారా?" భర్త వస్తాడని తెల్సి కూడా ఆస్పత్రికి పరుగెత్తినందుకు కొద్దిగా సిగ్గుపడ్తూ అడిగింది.

అతను మరో లోకంలోంచి మాట్లాడ్తున్నట్లు "ఆఁ" అన్నాడు. ఎక్కడికెళ్లావని అడుగుతాడని ఎదురు చూసింది. అడక్కపోయేసరికి తనే చెప్పింది. "మన వంటమనిషి పోచమ్మలేదూ... దాని కూతురికి పురుడొస్తేనూ..."

అతను ఇబ్బందిగా కదిలి, "ఈ పనిమనుషులూ, వంట మనుషులూ... కూలి కర్షకజనాలూ... వాళ్ల బాధలూ, కష్టాలూ నాతో ఏకరువు పెట్టొద్దని చాలాసార్లు చెప్పా కదా... నన్నెందుకు డిస్టర్బ్ చేస్తావు?" అన్నాడు.

*

ఆకాశం బూజు పట్టినట్టు గజిబిజిగా ఉంది. నగర కాలుష్యానికి జంకి చంద్రుడెక్కడో దాక్కున్నట్టున్నాడు. నక్షత్రాలు మాత్రం బితుకుబితుకుమంటూ మసక మసగ్గా మెరవడానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాయి.

సుభాష్‌చంద్ర టెర్రస్ మీద తన లాబ్‌లో కాకుండా ఆరుబయట కూచుని టెలిస్కోప్‌తో నక్షత్రాల్ని పరిశీలిస్తున్నాడు. అతనికి కొద్దిదూరంలో కూచుని రుక్మిణమ్మ భర్తకు తాంబూలం చుట్టిస్తోంది.

ఆమెకు ఇక్కడి ఆకాశం ఎప్పుడూ నచ్చదు. నగరం కప్పుకున్న మసిగుడ్డలా కన్పించే ఈ ఆకాశానికీ, తన పల్లెటూరిని వెచ్చటి అమ్మప్రేమలా ఆవరించుకుని, లేత నీలంరంగులో అద్దంలా మెరిసే అక్కడి ఆకాశానికీ ఎంత తేడా! స్వచ్ఛమైన నీటికొలనులాంటి ఆకాశంలో మేఘాలు తమ ప్రతిబింబాల్ని చూసుకుని మురిసిపోతుంటాయి.

రాత్రుళ్లు నక్షత్రాలు దట్టమైన నల్లటి కురుల్లో పొదిగిన వజ్రాల్లా మెరుస్తుంటాయి. అందమైన అతివ తన జడలో తురుముకున్న మల్లెమొగ్గల్లా... అందమైన అనుభూతి... ఎన్నేళ్లయిందో అటువంటి అద్భుతమైన సౌందర్యాన్ని పొదువుకున్న ఆకాశాన్ని చూసి...

"ఏమిటీ ఆలోచిస్తున్నావు?" అడిగాడు సుభాష్ చంద్ర.

"ఏమీలేదు. నక్షత్రాల్ని చూస్తున్నా... రంగు వెలసిన రాళ్లలా ఉన్నాయి."

"కవిత్వం చెప్తావు తప్ప అసలు నక్షత్రాలంటే ఏమిటో, ఎలా ఏర్పడతాయో ఎప్పుడైనా ఆలోచించావా? పదో తరగతి పాస్ కాకున్నా మేనరికమని కదా చేసుకున్నాను. నువ్వు పరమ మొద్దువి," పెళ్లయిన రోజు నుండీ దెప్పుతున్నట్లే ఎగతాళిగా అన్నాడతను.

"నా చిన్నప్పుడు మా పల్లెటూరి జనం చెప్పుకునేవాళ్లు... చనిపోయిన వాళ్లంతా ఆకాశంలో తారలై కన్పిస్తారని... మీరు నవ్వుతారు కానీ... నిజం."

అతను పెద్దగా నవ్వాడు.

"అదుగో అటువైపు ఉంది చూశావూ, ఆ నక్షత్రం మీ నాన్న. ఇదుగో ఈ మూల మెరుస్తోన్నదేమో మా నాన్న," అంటూ మరోసారి నవ్వాడు.

"మేనమామ కూతుర్ని చేసుకున్నందుకు వచ్చిన తంటా ఇదంతా. నక్షత్రాలకు కూడా పుట్టుక, యవ్వనం, ముసలితనం, మరణం ఉంటాయని తెలుసా నీకు?"

రుక్మిణమ్మ కుతూహలంగా వింటోంది.

"కాస్మిక్ మేటర్ ఒకచోట కేంద్రీకరించబడి, అధిక పీడనానికి లోనైనపుడు నక్షత్రం పుడుతుంది. వయసు పెరిగేకొద్దీ దాన్లోని ఇంధనం హైడ్రోజన్ తగ్గిపోవడం వల్ల అది వ్యాకోచిస్తుంది. దాన్ని రెడ్ జయంట్ అంటారు. అప్పుడు దాని నుంచి ఎర్రటి కాంతి వెలువడుతూ ఉంటుంది. అది ఇంకా ముసలిదైపోయాక, సంకోచించి, చిన్నగా మారుతుంది. దాన్ని 'వైట్ డ్వార్ఫ్' అంటారు. డ్వార్ఫ్ అంటే తెల్సుకదా మరుగుజ్జు అని అర్థం. అప్పటికి దాని గురుత్వాకర్షణ శక్తి కొన్ని వందల వేల రెట్లు పెరుగుతుంది. చివరికీ శక్తి ఎంత బలంగా మారుతుందంటే దాన్నుంచి వెలువడే కాంతి కిరణాన్ని కూడా అది లాగేసుకుంటుంది. దాని నుంచి ఏ కాంతి వెలువడదు కాబట్టి అక్కడ నల్లటి మచ్చలా కన్పిస్తుంది. దాన్నే 'బ్లాక్‌హోల్' అంటారు. అక్కడితో నక్షత్రం మరణించినట్లు లెక్క."

ఓసారి తల తిప్పి రుక్మిణమ్మ వైపు చూసి ఆమె శ్రద్ధగా వింటోందని అర్థం చేసుకుని మళ్లా మాట్లాడటం కొనసాగించాడు.

"ప్రస్తుతం నేను చూస్తున్న గ్రహం పేరేమిటో తెలుసా... ప్లూటో... దీనికి చీకటి గ్రహమని పేరు. ఇది మంచులా గడ్డకట్టిన మీథేన్‌తో నిండి ఉంటుంది. దీనికున్న ఒకే ఒక ఉపగ్రహం పేరు కేరోన్..."

ఆమె ధ్యాస రేపు భోజనాలకి వస్తున్న పిల్లల కోసం ఏమేం వంటకాలు చేయాలా అనే విషయం మీదికి మళ్లింది.

ప్రతి సంవత్సరం ఎండాకాలం సెలవలయి పోయి స్కూళ్లు తెరవడానికి ముందు- తమ దగ్గర పనిచేసే వాళ్ల పిల్లలకు బట్టలు, యూనిఫాంలు, పుస్తకాలు కొనిచ్చి, పిల్లలందర్నీ పిలిచి భోజనాలు పెడు తుంది రుక్మిణమ్మ.

పోచమ్మ ఇద్దరు కొడుకులూ, డ్రైవర్ గౌస్ నలుగురు పిల్లల్లో చదువుకుంటున్న ఇద్దరబ్బాయిలూ, ఒక అమ్మాయి, వాచ్‌మెన్ ఎలమంద మనవడూ... వీళ్లందర్నీ మధ్యాహ్నం భోజనానికి పిలిచింది. పిల్లల కోసం గారెలు, పాయసం చేయమని పోచమ్మకు చెప్పింది. పులిహోర కూడా చేయిస్తేనో... పిల్లలు తృప్తిగా తింటే ఆమెకెంత సంతోషమో...

మరునాడు పిల్లలందర్నీ వరుసగా కూచోబెట్టి కొసరికొసరి వడ్డించింది. పోచమ్మకు పాయసం చేయటం సరిగ్గా రాదని తనే పూనుకుని పాలూ, చక్కెర సరియైన పాళ్లలో కలిపి తయారుచేసింది.

పిల్లలు పాయసం జుర్రుకుంటూ తింటున్న ప్పుడు వాళ్ల మొహాలు వెలిగిపోవటం చూస్తుంటే ఆమెకు తన పిల్లలు గుర్తొచ్చారు. 'అమ్మా... నువ్వు చేసే పాయసం అమృతంలా ఉంటుంది తెలుసా...' ఈ పిల్లలు అదే భావాన్ని మాటల్లో వ్యక్తం చేయకుండా, వజ్రపుతునకల్లా మెరుస్తోన్న వాళ్ల కళ్ల ద్వారా చెప్తున్నారు.

భోజనాలు పూర్తయ్యాక, లైబ్రరీలో కాస్మాలజీకి సంబంధించిన పుస్తకాన్ని దీక్షగా చదువుతున్న భర్తను పిలిచింది. "మీరూ రండి. ఎప్పుడూ గ్రహాలు, నక్షత్రాలు, నెబ్యులాలు అంటారు తప్ప మిగతా విషయాలు పట్టించుకోరేం... విశ్వాంతరాళంలో జీవజాలం ఉందే మోనని వెతకటం తప్ప భూగోళం మీదున్న మనుషుల్ని పట్టించుకోరా? పిల్లల కోసం తెప్పించిన బట్టలు, పుస్తకాలు మీ చేతుల మీదుగా ఇవ్వండి. వీళ్లు మీ అంత గొప్పవాళ్లు కావాలని దీవించండి."

"నన్ను ప్రశాంతంగా చదువుకోనివ్వవా? అటు వంటి విషయాలన్నీ నువ్వే చూసుకో. నాకు తెలీవు," చదువుతోన్న పుస్తకంలోంచి తల ఎత్తకుండానే అన్నా డతను.

ఒక్కొక్కరినే పిలిచి బట్టలు, పుస్తకాలు ఇస్తున్న ప్పుడు పిల్లల కళ్లు నక్షత్రాల్లా మెరవటం ఆమె గమనిం చింది. నగరంలోని మసిబారిన ఆకాశంలోని నక్షత్రాల్లా కాదు, తన పల్లెటూరిలోని అందమైన ఆకాశంలో కేరింతలు కొడుతూ మెరుస్తోన్న నక్షత్రాల్లా...

"మీరందరూ బాగా చదువుకుని అయ్యగారిలా గొప్ప వ్యక్తులు కావాలనీ, దేశానికి ఉపయోగపడాలనీ దీవిస్తున్నాను," అందామె మనస్ఫూర్తిగా.

అక్కడే నిలబడి ఉన్న గౌస్, "అయ్యగారంత గొప్పవాళ్లు కాకున్నా, అందరికీ మీ అంత గొప్ప మనసు, మంచితనం, మానవత్వం రావాలని దీవించండమ్మా," అన్నాడు.

*

ఆరోజు సాయంత్రం వర్షం పడి వెలిసింది. ఆకాశం నిర్మలంగా ఉంది.

రుక్మిణమ్మ మనసు మాత్రం వ్యాకులపడు తోంది. వర్షపు చినుకులు ఆకాశం కార్చిన అశ్రుధారల్లా కాకుండా ఉదయం గౌస్ పెట్టుకున్న కన్నీళ్లలా అన్పిం చాయామెకు. శ్రామిక జనాల కష్టాలన్నీ ఆర్థికపరమై నవే. గౌస్‌కి నలుగురు పిల్లలు. ఇద్దరు ఆడపిల్లలు, ఇద్దరు మగపిల్లలు... పెద్దపిల్ల పెళ్లీడుకొచ్చింది. తెల్సిన సంబంధమే ఖాయం చేశాడు. అబ్బాయి కూడా డ్రైవర్‌గా పనిచేస్తున్నాడు. కట్నం పెద్దగా లేకున్నా పెళ్లప్పుడు 'జహేజ్' కింద ఏవేవో సామాన్లు కొనివ్వాలట. ఎట్లా లేదన్నా పాతికవేల రూపాయల వరకు ఖర్చవుతుందనీ, ఎక్కడి నుండి తేవాలో తెలియటంలేదనీ బావురు మన్నాడు గౌస్.

తనఖా పెట్టి డబ్బు తెచ్చుకోవడానికి సొంత ఇల్లు కూడా లేని అభాగ్యుడు... నగలమ్మి పెళ్లి చేయటానికి పెళ్లాం వంటిమీద నల్లపూసలు తప్ప కాసు బంగారం కూడా లేని దరిద్రుడు... తామిచ్చే నెల జీతంతో ఎలా గోలా సంసారాన్ని నెట్టుకొస్తున్నాడు. తన బలవంతం మీదే ముగ్గురు పిల్లల్ని బడిలో చేర్పించి చదివిస్తున్నాడు. మరి పిల్ల పెళ్లి కోసం పాతికవేల రూపాయలు ఎక్కడి నుంచి తేగలడు?

"మీరు తప్ప మాకెవరున్నారమ్మా... దాని నిఖా మీ చేతుల మీదుగా జరగాల. మీరు పూనుకోకపోతే దాని బతుకు బండలైపోతుందమ్మా," అంటూ గౌస్ ఆమె కాళ్ల మీద పడ్డాడు.

నిజమేకదా... తను కాకపోతే అవసరంలో ఆదుకో వటానికి గౌస్‌కి మరెవరున్నారు?

తను సమాజం మొత్తాన్ని ఆదుకోలేకపోవచ్చు. అంత స్థోమతా, ఓపికా, సమయం తనకు లేవు. కానీ తమమీద ఆధారపడి బతుకుతున్న ఈ మూడు నాలుగు కుటుంబాలు... తమనే నమ్ముకున్న ఈ కొద్దిమంది వ్యక్తులూ... వీళ్లని అవసరంలో ఆదుకోకపోతే జీవితానికి సార్థకత లేదనిపించిందామెకు.

కానీ పాతికవేల రూపాయలాయె... పెద్ద మొత్తం... అందులో పదివేల వరకు అతనెలాగోలా సర్దు కుంటానన్నాడు. మరో పదిహేనువేలు... ఎలా చేయాలా అని రోజంతా ఆమె మథనపడుతూనే ఉంది. కానీ చేయకతప్పదు. ఓ ఆడపిల్ల జీవితమాయె... గౌస్ కన్నీళ్లు ఆమెను నిలువనీయటంలేదు.

రాత్రి భోజనాలప్పుడు కూడా ఆమె అన్యమన స్కంగానే ఉంది.

అమెరికాలో ఉన్న కొడుక్కి ఉత్తరం రాసి మూడొందల డాలర్లు గిఫ్టు చెక్కు పంపించమని అడిగి తేనో... వాడికి మూడొందల డాలర్లు పెద్ద మొత్తం కాదు. కానీ అదే డబ్బు ఇక్కడి రూపాయల్లోకి మారితే... ఓ ఆడపిల్ల జీవితం... నిండు జీవితం...

కానీ ఆ ఆలోచన ఆమెకెందుకో నచ్చలేదు. ఆ సహాయమేదో తనే చేయాలి తప్ప దానికోసం తన కొడుకుని అర్థించడం ఆమెకి మనస్కరించడంలేదు.

తనే చేయాలంటే ఎలాచేయాలో తెలీని పరిస్థితి... సుభాష్‌చంద్ర టెర్రస్ మీదికి పోతూ ఆమెనూ రమ్మన్నాడు. వెళ్లి పక్కన కూచుంది.

"మన గెలాక్సీ పేరు తెల్సుగా - మిల్కీవే. ఇది స్పైరల్ గేలాక్సీ. మనకు సమీపంగా ఉన్న మరో స్పైరల్ గెలాక్సీ ఆండ్రోమీడా. అసలీ గెలాక్సీలన్నీ అమితమైన వేగంతో ఒకదాన్నుంచి మరొకటి దూరంగా వెళ్లిపోతున్న విషయం తెలుసా నీకు?" అంటున్నాడతను. బిగ్ బ్యాంగ్ థియరీ గురించి ఏదో చెప్తున్నాడు.

ఆమె మనసు అతను చెప్పే ఖగోళ, విశ్వాంతరాళ రహస్యాల మీద లగ్నం కావటం లేదు.

"సూర్యుని చుట్టూ గ్రహాలు, గ్రహాల చుట్టూ చందమామలు నిర్ణీత కక్ష్యల్లో తిరగడానికి కారణం గురుత్వాకర్షణ శక్తి..." సుభాష్‌చంద్ర చాలాసార్లు చెప్పిన విషయం గుర్తొచ్చిందామెకు.

విశ్వంలోని అన్ని గ్రహాలు, నక్షత్ర సమూహాలు, పాలపుంతలు, నెబ్యులాలు... అన్నీ ఒకదానికొకటి అడ్డురాకుండా ఓ నియమానికి, ఓ సూత్రానికి లోబడి సంచరిస్తున్నాయి.

గౌస్ కన్నీళ్లలో కూడా ఓ సూత్రం ఉంది. మనిషిని మనిషితో కట్టిపడేసే అంతస్సూత్రం... ప్రేమ. గ్రహ గతుల్ని గురుత్వాకర్షణ నియంత్రించినట్లే ప్రేమ అనంత మానవాళిని ఒక్కటిగా చేయగలుగుతుంది.

ఆమెకు అశాంతిగా అనిపించింది. గౌస్ కూతురి నిఖా జరిగే వరకు ఆమె మనసు కుదుటపడేలా లేదు. ఆమె కిందికి వెళ్లడానికి లేచింది.

"నా సమయాన్ని వెచ్చించి నీకు విశ్వ రహస్యాల్ని తెలియజెప్పాలని ప్రయత్నిస్తుంటే అలా వెళ్లిపోతావేం... తెలుసుకోవాలని ఆసక్తి లేదా?" అన్నాడు సుభాష్‌చంద్ర.

ఆమెకు హాస్పిటల్లోని పురిటిగదిలో పోచమ్మ, దాని కూతురు చూపుల్లోని వెన్నెల చల్లదనం, పిల్లలకు పుస్తకాలు పంచుతున్నప్పుడు నక్షత్రాల్లా మెరిసిన వాళ్ల కళ్లు, ఆ సాయంత్రం కురిసిన వర్షపుచినుకుల్లా తన పాదాలని తడిపిన గౌస్ కన్నీళ్లూ... గుర్తొచ్చాయి.

"నాకు తెలుసు. మీకే తెలియదు," అంటూ ఆమె మెట్లు దిగి కిందకు వెళ్లిపోయింది.

ఆదివారం వార్త, 5 సెప్టెంబరు 2004